

EFSENELERİ MANTIKLA SORGULAYABİLMEK (Yunus balığı içinde bildiri taşıyanlar)

7 Ağustos 2024

Yıldırım Koç

Akıllı bir insan, eski çağlardan beri, sorgular. Öğrenmenin, bilmenin ilk adımı sorgulamaktır. Hele “somut şartların somut tahlilini yapma”yı temel ilke edinmiş bir kişi veya örgüt için, duyduklarını veya okuduklarını sorgulamak öncelikli iş ve görevdir.

Sizi 1977 yılına götüreceğim.

Eski TKP'nin Genel Sekreteri İsmail Bilen'in 75. yaşı kutlanıyordu. Kutlama sırasında İsmail Bilen söz alarak şunları söyledi:

“Bulgaristan komünistleriyle birlikte zindanlarda yattım. Sokaklarda döğüşüm. Bulgar komünistleriyle kelepçeli 1.500 kilometre yol yürüdüm.” (Türkiye Komünist Partisi Merkez Komite Genel Sekreteri İsmail Bilen, Kısa Biyografi, Tüstav Yay., İstanbul, 2004;108)

1500 kilometre yol, Ankara-İstanbul arasının yaklaşık 4 katıdır. Bulgaristan'ın en batısından en doğusuna kadarki mesafe de 520 km. Bu mesafeyi, üç kez, hem de kelepçeli olarak yürümek, her babayığidin harcı değildir.

Ancak İsmail Bilen'in başarıları bununla sınırlı kalmamış.

1977 yılında eski TKP henüz bölünmemişti; eski TKP'nin önemli bileşenlerinden biri, İngiltere'deki İşçinin Sesi grubuydu. Bu grubun önderi de, R.Yürükoğlu müstear ismini kullanan Nihat Akseymen'di.

“İ. Bilen'in 75. yaşgünü aynı zamanda yeniden bir doğuşun kutlanmasıdır”

Arkadaşlar, TKP Genel Sekreteri İ. Bilen Yoldaş'ın 75. yaşgünü kutlama, bizim için olağan bir kutlama değildir. Bu aynı zamanda bizim için, Marksizm-Leninizme gönül vermiş devrimciler için yeniden bir doğuşun kutlanmasıdır. Türkiye Komünist Partisi'nin ülke çapında ulusal bir güç oluşunun kutlanmasıdır. Hepimiz çok iyi biliyoruz ki, Türkiye Komünist Partisi'nin oportünistlerden, likidatörlerden temizleyen akımı yetiştiren, boy attıran, bu akımı savaşa süren, onu yöneten İ. Bilen'dir. TKP'yi bugünkü gücüne ulaştıran Ö'nun Leninçi liderliğidir. Ö'nun adı, TKP'nin bugün izlediği Bolşevik yolla, Leninci yolla ayrılmaz bir şekilde birbirine bağlıdır. TKP'nin Sesi Radyosu birkaç gündür İ. Bilen'in yaşamından parçaları, açıklanabilir bazı bölümler veriyor. Bunları biz İşçinin Sesi'nde yazacağız, hep birlikte okuyacağız. Onun için ben yaşamına pek girmeyeceğim. Yalnız bir noktayı vurgulamak istiyorum. İ. Bilen'in yaşamı, fazla kelime aramadan söyleyelim, efsanevi bir yaşamdır. Halicte Parti'ye girişinden bu yana defalarca kayıkla Karadeniz'i geçiş, Yunus balıklarının içini bildiri doldurarak Komintern'e götürüşü, işkenceler, hapisler, dağlarda çete savaşlarına, gerilla savaşlarına katılması, oralarda yaralanması, düşman cephaneliklerini bastığı, engin konspiratorluğu, Moskova'da Doğu Üniversitesi'nde okuyuşu, diplomasını Bolşevik Partisi'nin önderlerinin elinden alışı, Dimitrova on yıl beraber çalışması, Bulgar komünistleriyle birlikte 1500 kilometrelik bir yolu zincirlerle bağlı bir şekilde yürümesi ve bugün Kouya'da TKP'nin Konferansı'nı yönetmesi...

Bunlar gerçekten bir ömre kolay sığan şeyler değil. Bugün böyle bir Genel Sekreter herhalde çok az Komünist Partisi'nde vardır. TKP'yle İ. Bilen birbirinden ayrılmaz bir bütündür. Tarihi yazınlar yapar. Ama yazınlar da o günün görevlerini en iyi kavramış liderler yönetir, başarıya götürür. Rus devrimini de yazınlar yaptı. Ama Lenin'in o son dakikadaki mektubu olmasaydı, bugün ayaklanmasızca yazın geçmez. Geçkenleri tarih affetmez demeseydi, o tarihi karar alınmazdı. Liderlerin rolünü hiçbir zaman küçümsemeyiz. Ne liderler tek başına tarih yapabilir, ne de yazınlar tek başına, lidersiz tarih yapabilir. Arkadaşlar, İ. Bilen Yoldaş'ın kişiliğinden, yaşamından bizlere çıkartılacak dersler nelerdir, neler olabilir. Birincisi, Marksizm-Leninizme, proleter internasyonalizmine en güç koşullar altında bile bağlı kalmak. Çeşitli riskler altında eğdirilmeye, sapıtırmaya, bukulmeye çalışılan Leninizm'in ilkelerini sonuna dek savunmak. Sonra, burjuvaziye ve burjuvaziyle sınıf mücadelesi demek olan oportünizme karşı sonuna dek savaşmak. partizan olmak. Örgütü için canı koca bir ömrünü vermek. boş zamanlarını, başgışını, keseneğini değil, koca bir ömrünü, tüm enerjisini, tüm yeteneğini vermek. Komünist morali temiz tutmak. Yalan, dolan, dedikodu, hile, kalleşlik, ayyaşlık, kumarbazlık, kariyerizm, dalkavukluk, kühenbeylik gibi bu burjuva atlakının zehirli

Arkası 7. sayfada

İşçinin Sesi, Sayı 78-79, 29 Ekim 1977

Nihat Akseymen, İsmail Bilen'in de katıldığı törende Bilen'i göklere çıkaran bir konuşma yaptı. Konuşmayı aktaran metin yukarıda veriliyor. Ancak konuşmanın bir bölümü epeyce ilginçti. Akseymen şunları söyledi:

“İ. Bilen'in yaşamı, fazla kelime aramadan söyleyelim, efsanevi bir yaşamdır.

“Haliç’te Parti’ye girişinden bu yana defalarca kayıkla Karadeniz’i geçişi, yunus balıklarının içini bildiri doldurarak Komintern’e götürüşü, işkenceler, hapisler, dağlarda çete savaşlarına, gerilla savaşlarına katılması, oralarda yaralanması, düşman cephaneliklerini basışı, engin konspiratörlüğü, Moskova’da Doğu Üniversitesi’nde okuyuşu, diplomasını Bolşevik Partisi’nin önderlerinin elinden alışı, Dimitrov’la on yıl beraber çalışması, Bulgar komünistleriyle birlikte 1500 kilometrelik bir yolu zincirlerle bağlı bir şekilde yürümesi ve bugün Konya’da TKP’nin Konferansı’nı yönetmesi. Bunlar gerçekten bir ömre kolay sığan şeyler değil.”

Karadeniz’in dalgalarını bilenler bilir. Karadeniz’i kayıkla defalarca geçmiş olmak ilginç bir iddia. Daha da ilginç, “yunus balıklarının içini bildiri doldurarak Komintern’e götürmek.” Komintern’den bildiri getiriyor olsa, hadi bir dereceye kadar idare eder. Türkiye’den, yunus balıklarının içini bildiri doldurarak Komintern’e götürmek epeyce komik olmuş. Balıkların içinin bildiriyle nasıl doldurulduğu da ayrı bir muamma. Balıklar canlı mıydı, ölü mü? Diyelim balıkların içini bildiriyle bir biçimde doldurdu, balıklar canlıysa, balıkları nasıl yönlendirdi? Ölüyse, koca yunus balıklarını Komintern’e nasıl taşıdı? Bulgar komünistleriyle birlikte 1500 kilometrelik bir yolu zincirlerle bağlı bir şekilde yürümek de olağanüstü bir başarı. Ayrıca, Moskova’da yapıldığını (daha sonra) öğrendiğimiz, ancak 1977 yılında büyük bir tantanayla Konya’da yapıldığı ileri sürülen TKP Konferansı da ayrı bir olay.

Hadi, diyelim bunlar bir yaşlı komüniste övgü düzülürken gaza gelinip söylenmiş sözler. Peki, bunları İşçinin Sesi Gazetesi’nde basıp kalıcı kılarken, hiçbir Allah’ın kulunun

aklına “bu saçmalıkları yazarsak rezil oluruz” demek de mi gelmedi?

1977 yılında DiSK’e bağlı Maden-İş Sendikası’nda çalışıyordum. Toplu sözleşme uzmanlarından biri de, Türkiye Birleşik Komünist Partisi’nin legale çıkma sürecinde TKP kanadı adına açıklamayı yapan (Nabi Yağcı ve Veysi Sarısözen’in “Partizan” grubundan) Toygun Eraslan idi. Mart ayında Toygun’un odasında sohbet ediyorduk. Toygun, yanılmıyorsam, Atılım Gazetesi’ni gösterdi. Konya konferansı ilk sayfada büyükçe bir haberle anlatılıyordu. Epeyce övündü. Atılım, yanlış

İşçinin Sesi, Sayı 64, 4 Mart 1977

anımsamıyorsam, üç ayrı boyutta basılıyordu. Toygun’un gösterdiğinin, tabloid boyutta olduğunu hatırlıyorum. İlk sayfa Konya Konferansı’na ilişkindi.

Normal boyutta basılan Atılım'da da konferansın yeri olarak Konya gözüküyor. TKP MK Genel Sekreteri İsmail Bilen'in Yunanistan Komünist Partisi MK organı Rizospastis gazetesi muhabinine verdiği demeçte, "anlaşıldığını göre, partinizin yeni bir Konferans'ı yapılmıştır. Bu Konferans'ın yapıldığı yer ve ayrıntıları üzerine bize bilgi verebilir misiniz?" sorusu şöyle yanıtlanıyor: "Partimizin Konferans'ı, Anadolu'nun göbeğinde, Konya ilinde yapıldı. Bütün parti örgütleri, tüzük gereğince Konferans'a katıldı." (Atılım, 1 Nisan 1977, sayı 40, s.8)

Atılım, Sayı 40, 1 Nisan 1977

Eski TKP'nin İşçinin Sesi kesiminin dergilerinde de Konya Konferansı iyice ön plana çıkarılmış.

Basiretin bağlanması herhalde böyle oluyor. İnsanlar Nihat Akseymen'in bu konuşmasını dinlediler, İsmail Bilen'i alkışladılar, sonra da bu konuşmayı İşçinin Sesi gazetesinin 29 Ekim 1977 tarihli nüshasında aynen bastılar.

Geçmiş değerlendirirken, bazı kişi ve örgütlerin gerçeklikle bağını ve sorgulama yeteneklerinin düzeyini bazı örneklerle ele almakta yarar var.